

2,3561/1.

(Dz. Urz. GUM z d. 19.VIII.29 poz. 29/47)

ROZPORZĄDZENIE DYREKTORA GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

z dnia 30 lipca 1929 r.

**o dopuszczeniu do legalizacji odmierzaczy benzyny typu RPTD7,
wytwarzanych przez Kommandit-Gesellschaft Rosenthal & Comp.
w Wiedniu (Austria), znaku fabrycznego Rocco O.**

Na podstawie artykułów 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211 i Dz. U. R. P. r. 1928 poz. 661), § 19 ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządzam co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1.

Dopuszcza się do legalizacji przyrządy do odmierzania benzyny typu poniżej opisanego, wytwarzane przez Kommandit-Gesellschaft Rosenthal & Comp. w Wiedniu (Austria), znaku fabrycznego Rocco O.

Przyrządom tym nadaje się znak typu *RP T D7*.

§ 2.

Przyrządy typu *RPTD7* powinny odpowiadać postanowieniom przepisów o warunkach legalizowania złożonych przyrządów do odmierzania płynów (POM poz. 2,35).

Zakres stosowania.

§ 3.

Przyrządy typu *RPTD7* dozwala się stosować do odmierzania olejów mineralnych, a w szczególności benzyny dla samochodów.

Opis konstrukcji i działania.

§ 4.

Rys. 1 ÷ 5 przedstawiają konstrukcję przyrządu.

Przyrząd składa się z dwóch szklanych pojemników (1) (rys. 1 i 2), każdy o objętości 5 l. Dna pojemników (2) są połączone z częścią (4), która zawiera czteroprzelotowy kurek (10). W jednym ze skrajnych położen tego kurka napełnia się prawy pojemnik, a jednocześnie opróżnia lewy, w położeniu zaś przeciwnym jest odwrotnie.

Kurek ten stanowi dolne ograniczenie pojemności.

W pokrywie (2a) każdego pojemnika jest umieszczony szklany wziernik (14), wewnątrz którego znajduje się rura przelewowa (5). Krawędź tej rury stanowi górne ograniczenie pojemności pojemnika. Gdy płyn zapełni pojemnik do tej krawędzi, to przy dalszym pompowaniu, nadmiar płynu przelewa się przez rurę (5) i wraca do zbiornika rurą (6).

Rury (11) zapewniają dostęp ciśnienia atmosferycznego do pojemników.

Płyn dopływa do pojemników przez rurę, wskazaną na rys. 2, odpływa zaś do naczynia kupującego przez kolanko (9), zaopatrzone w szklany wziernik, pozwalający stwierdzać prawidłowe opróżnienie pojemników. Do kolanka przykręca się wąż.

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

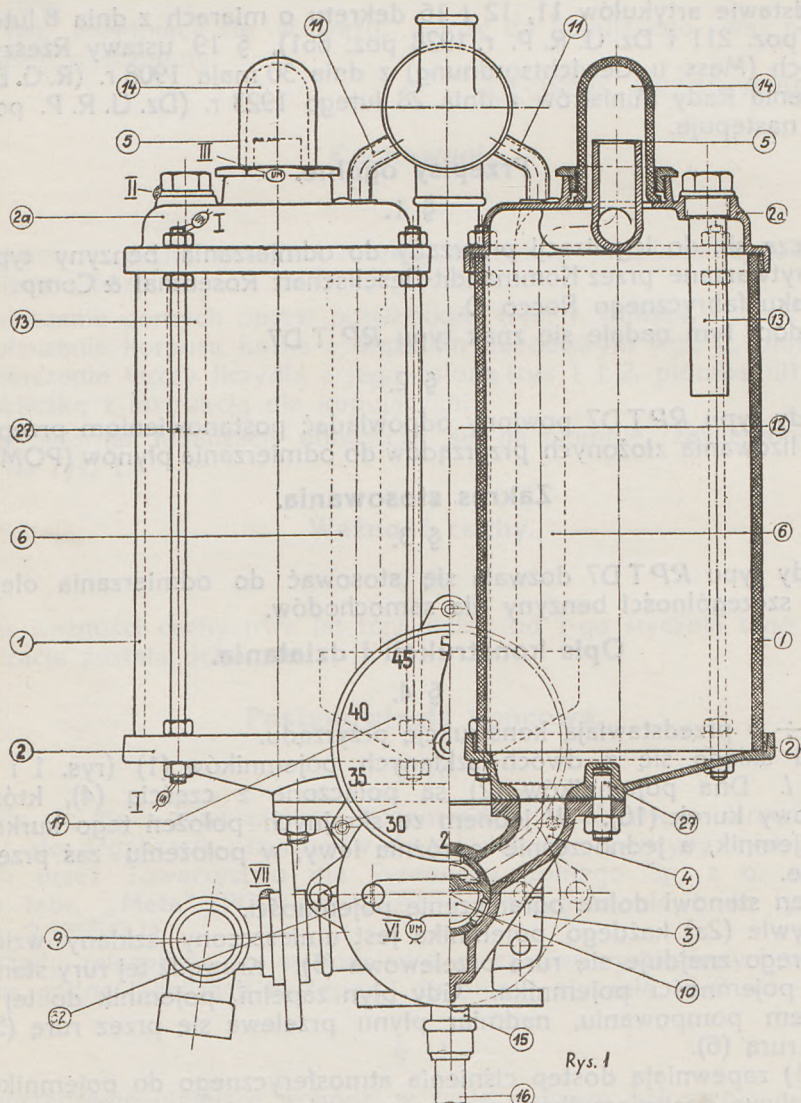
Warszawa, dnia 29 sierpnia 1929 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

W celu umożliwienia dokładniejszego wywzorcowania pojemników, w pokrywę każdego z nich jest wkręcony cylinder (13), który wypełnia się klockami o odpowiedniej objętości.

§ 5.

a. Kurek jest uruchomiany drążkiem (15), zakończony rękojeścią (16). Z drążkiem (15) są sprzężone dwa liczydła: cząstkowe (17) i sumujące (18) (rys. 4 i 5). Obszar mierniczy pierwszego z nich wynosi 50 l. Konstrukcję i działanie liczydeł wyjaśniają rys. 2 ÷ 5. Drążek (15) (rys. 3) jest zakończony segmentem zębatym (19), który zazębia się z segmentem (21) (rys. 5). Z segmentem (21) obraca się

ramię (22), które działa na dźwignię (23), ta zaś powoduje obrót kółka zapadkowego (24), osadzonego na tej samej osi, co wskazówka liczydła. Przy każdorazowym obrocie kurka z jednego skrajnego położenia w drugie, kółko zapadkowe (24) wykonywa $\frac{1}{10}$ obrotu, powodując obrót wskazówki o takiż kąt; wskazanie liczydła zmienia się przytem o 5 l. Zapadka (31) nie pozwala na powrotny ruch wskazówki.

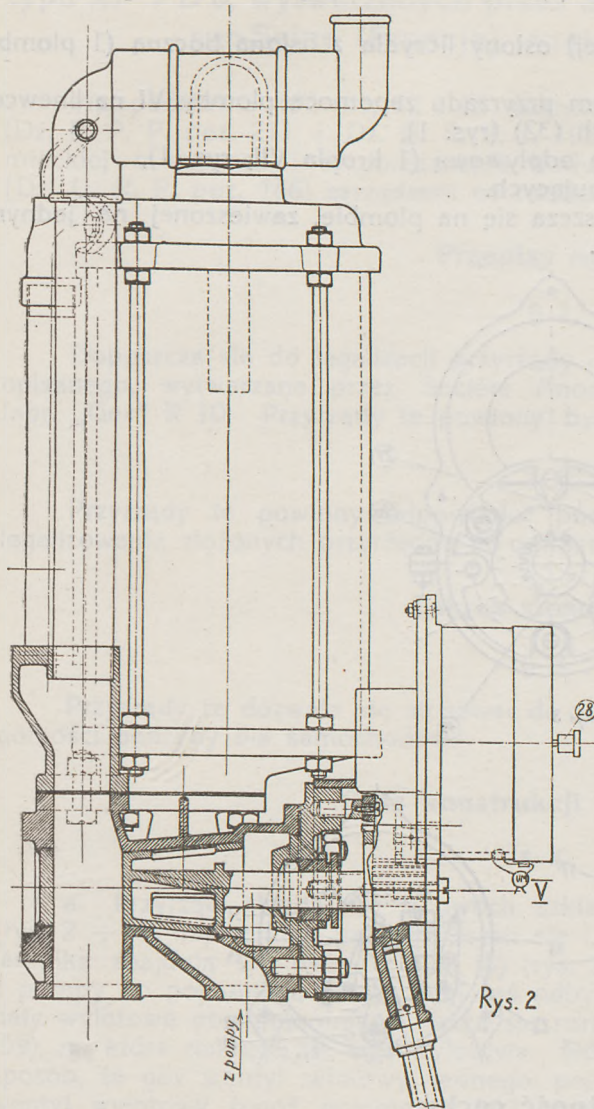
Jednocześnie zostaje uruchomiony układ kółek zębatych, powodujących obrót kręgów cyfrowych liczydła sumującego (18).

Wraz z obrotem wskazówki zostaje zaciśnięta sprężyna, połączona z jej osią. Nacisk tej sprężyny dąży do obrotu wskazówki w kierunku powrotnym, czemu przeciwstawia się odpowiednie kółko zapadkowe. Dopiero po naciśnięciu guzika

(28) (rys. 2) kółko to zostaje wyłączone i sprężyna powoduje wspomniany powrót wskazówki. Odpowiednia zapadka zatrzymuje wskazówkę w położeniu zerowym.

Wskazówka jest umieszczona pod szklaną szybą, tak iż obrót jej bezpośrednio ręką jest uniemożliwiony.

b. Do osi kurka jest przymocowany segment zębaty (20) (rys. 3), sprężony z zapadką (27). Z chwilą gdy kurek zostaje wyprowadzony ze skrajnego położenia, zapadka ta odchyła się i uniemożliwia cofnięcie rękojeści. Cofnięcie staje się możliwe dopiero wtedy, gdy rękojeść znajdzie się w pobliżu przeciwnego skrajnego położenia. Zapadka zostaje wtedy zwolniona i doprowadzona do środkowego położenia sprężyną (35). Liczydła zostają uruchomione dopiero w chwili, gdy cofnięcie rękojeści nie jest już możliwe.

§ 6.

Przyrząd może być instalowany na kolumnie w połączeniu ze stałym zbiornikiem podziemnym, albo też wraz ze zbiornikiem może być umieszczony na wózku. Pojemniki mogą być osłonięte siatką ochronną, która jednakże nie powinna przeszkadzać obserwacji całkowitego napełnienia i opróżnienia pojemników.

1 Oznaczenia.

§ 7.

Każdy pojemnik powinien być zaopatrzony w oznaczenia „5 l”. Tarcza liczydła (rys. 4) powinna zawierać oznaczenia liczbowe od 0 do 50 włącznie (wielokrotne 5), oznaczenie jednostki pojemności, firmę i znak przyrządu (Rocco) oraz znak typu (§ 1).

Prócz tego na każdym przyrządzie powinna być umieszczona w widocznym miejscu tabliczka z następującym wyraźnym napisem:

„Bacność!

Kupujący otrzyma dokładną miarę tylko w razie przestrzegania następujących wskazówek:

1) Naczynie miernicze przyrządu jest prawidłowo napełnione,

gdy płyn zapełni górny szklany wziernik aż do krawędzi znajdującej się w nim rury przelewowej.

2) Naczynie jest prawidłowo opróżnione, gdy płyn, widoczny w dolnym szklanym wzierniku, spłynie z niego.

3) Rękojeść kurka może być przestawiona z jednego skrajnego położenia w drugie dopiero po prawidłowym napełnieniu jednego naczynia mierniczego i prawidłowym opróżnieniu drugiego.

4) Przed rozpoczęciem odczytania wskazówka liczydła powinna być nastawiona na zero (0).

5) Płyn, znajdujący się w węży, należy do kupującego, wąż powinien więc być dokładnie opróżniony.

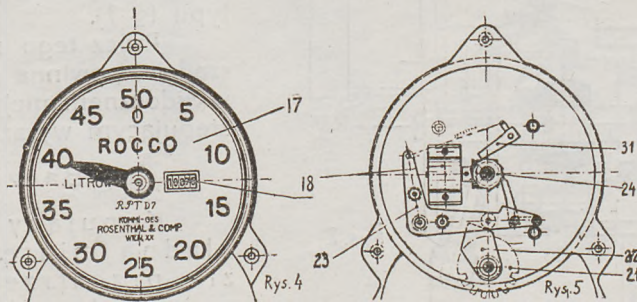
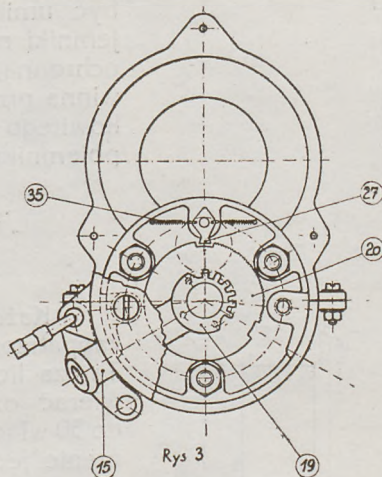
GŁÓWNY URZĄD MIAR”.

Cechowanie.**§ 8.**

Plombami z cechą urzędu i roczną względnie kroplami cynowymi z cechą urzędu należy zabezpieczyć:

- 1) w każdym pojemniku obydwie końce jednego z prętów, łączących pokrywę z dnem (4 plomby I, rys. 1),
- 2) główki cylindrów regulacyjnych (2 krople II, rys. 1),
- 3) nakrętki, przymocowujące górne wzierniki do pokryw pojemników (2 krople III, rys. 1),
- 4) połączenie kadłuba kurka (4) (rys. 1) z dnami pojemników (1 plomba lub kropla na rys. nie wskazana),
- 5) połączenie przedniej (blaszanej) osłony liczydła z osłoną boczną (1 plomba V, rys. 2),
- 6) połączenie liczydła z kadłubem przyrządu zapomocą plomby VI na linewce, przechodzącej przez otwory w śrubach (32) (rys. 1),
- 7) połączenie kolanka (9) z rurą odpływową (1 kropla VII, rys. 1),
- 8) tabliczkę z instrukcją dla kupujących.

Cechę wtórnej legalizacji umieszcza się na plombie, zawieszanej na jednym z prętów, zabezpieczonych cechami I.

Ważność cechy.**§ 9.**

Okres ważności cechy trwa lat trzy, licząc od 1-go stycznia tego roku, w którym legalizacja została dokonana.

Postanowienia końcowe.**§ 10.**

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) inż. Z. Rauszer